

Taloustorstai extra hankintatietovaranto

23.4.2026

HYVIL

KUNTA
LIITTO

Me kaikki olemme vastuussa yhteisestä turvallisuudestamme

- Kuuntelemme toisiamme ja annamme kaikille mahdollisuuden osallistua keskusteluun.
- Noudatamme järjestäjien ohjeita puheenvuoroista ja niiden pyytämisestä.
- Puhumme kunnioittavasti kaikista ihmisistä ja ihmisryhmistä.
- Annamme jokaisen puhua omasta puolestaan emmekä tee oletuksia toisistamme.
- Kohdistamme mahdollisen rakentavan kritiikin asiaan, ei henkilöön eikä organisaatioon.
- Emme liity kokouksiin kolmannen osapuolen työkaluilla emmekä kerää tietoja kokoukseen osallistujista.
- Emme käytä kokouksissa tekoälytyökaluja, tekoälyagentteja tai botteja siitä erikseen sopimatta.

Jos emme onnistuneet, lue toimintaohjeet:

www.kuntaliitto.fi/turvallnentila

Kuntien ja hyvinvointialueiden edunvalvojat

- Suomen Kuntaliitto Ry
- Suomen Kuntaliitto on kuntasektorin toimintaedellytysten turvaaja ja kehittäjä.
- Kuntaliiton jäseniä ovat Suomen kunnat ja kaupungit, maakuntien liitot, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.
- Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
- Hyvil palvelee hyvinvointialueiden luottamushenkilöitä, viranhaltijoita tai työntekijöitä.
- Hyvil tarjoaa neuvontaa, lainsäädäntötyöhön vaikuttamista sekä verkostoja kokemusten vaihtamiselle ja yhteiselle vaikuttamiselle

Hankintatietovaranto

- Hankintatietovarantoon kerätään tietoja julkisista kilpailutuksista ja ostoista.
- Hanke perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksiin.
- Tavoitteena on julkisten hankintojen nykyistä parempi:
 - a) Seuranta
 - b) Valvonta
 - c) Kilpailun lisääminen
- Oletuksen että lisääntyvän kilpailun myötä saavutetaan merkittäviä kustannussäästöjä

Julkisten hankintojen hankintatietovaranto

- **tiedonkeruujärjestelmä**, jonka avulla voidaan kerätä ostolaskutiedot ja tarvittavat muut tiedot julkisista hankinnoista,
- **hankintatietovaranto**, jonka kautta julkisia hankintoja koskevia tietoja voidaan jakaa turvallisesti tiedon tarvitsijoille ja
- **julkinen verkkopalvelu**, joka tarjoaa kattavaa, vertailukelpoista ja ymmärrettävää tietoa kilpailutuksista ja toteutuneista ostoista (www.tutkihallintoa.fi)

Alustava aikataulu

Hankintatietovaranto kokoaa tiedot yhteen

Mitä tietovaranto tarkoittaa käytännössä

- Kynnysarvot ylittäviin hankintoihin tulee lisätä Hilmasta haettu kilpailutustunnus, jolla lasku ja kilpailutus yhdistetään tietokannassa toisiinsa
- Ostolaskudatan avaaminen ja lähettäminen VK:n järjestelmään pakolliseksi
 - Ostolaskudatan tulee pitää sisällään laskun rivi- ja otsikkotiedot
 - Ostolaskun tulee pitää sisällään tuoterivitiedot
- Mahdollisesti VK:n määräysenantovaltuudella hankintapäätökset tulee liittää Hilman jälki-ilmoitukseen. Mahdollisesti tarjoukset tulee lähettää tietovarantoon (järjestelmä hoitaa?)

Tietovarannon pilottit

Pilotointiin osallistuvat kuntaorganisaatiot:

Pilottiorganisaatio	Ostolaskujen käsittelyjärjestelmä	Palvelukeskus	Muut pilotointiin osallistuneet palveluntuottajat
Espoon kaupunki	Oracle Fusion Erp (Oracle)		Attido, Digia, SC Software
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä	Unit4 ERP (Abilita)		
Kirkkonummen kunta	DataCycle360 (CGI)	Numera Palvelut Oy / Sarastia	
Kokemäen kaupunki	eFina (Administer)	Kuntalaskenta Oy	
Merikarvian kunta	Pro Economica Premium (CGI)		
Mikkelin kaupunki	Basware P2P (Basware)	Meidän IT ja talous Oy	Visma Aquila
Orimattilan kaupunki	Raindance (CGI)	Provincia Oy	

Pilottien joukossa ei ollut yhtään HVA- aluetta

Kuntien laskutusmäärät ja tuoterivitiedot

- **Kunnilla** noin **6 miljoonaa ostolaskua**, laskennallisesti tämä merkitsisi vuosittain noin **180 miljoonaa tuoteriviä**.
- HVA-alueet **3 miljoonaa** laskua (tuoterivitietoja voi olla enemmän kuin kunnilla per lasku)
- Hallituksen esityksen mukaan **tuoterivitiedot säädetään salassa pidettäväksi**

Tuoterivitietojen
tarkastelu-oikeus

VM, STM, TEM, Tilastokeskus,
KKV, Oikeuskanslerin virasto,
Valtiontalouden
tarkastusvirasto ja THL

Mitä käytännössä tarkoittaa laskutuksen kannalta (oletettavasti)

- Laskuttajan tulee lisätä sopimusnro. kynnyksarvot ylittäviin hankintoihin liittyviin sopimuksiin, tilaaja tarkistaa tiedon
- Hankintayksikön (tai laskuttajan?) tulee lisätä salausmerkintä salattaviin laskuihin
- Ostolaskutiedot tulee lähettää Valtionkonttorille
- Avoimia kysymyksiä:
 - Tuleeko vanhoihin sopimuksiin joku raja, esim. sovelletaan vain vuoden 20XX lähtien tehtyihin kilpailutuksiin?
 - Laskulta vaadittava tietosisältö?

Aikataulu?

Valtio 1.1.2027

HVA-alueet 1.10.2027

Kunnat 1.1.2028

Muut (vapaaehtoinen)
1.1.2029

Mitä käytännössä tarkoittaa hankintojen ilmoittamisen kannalta (oletettavasti)

- Ilmoituksille generoituu kilpailutusnumero (ei vaadi HY:ltä toimenpiteitä)
- X.X.2026:
 - Jälki-ilmoitusvelvoite laajenee kansallisiin (vaatimus toisesta hankintalain ”muutospaketista”)
- Mahdollisesti Valtionkonttorin asetuksella määrätään seuraavista:
 - Tarjonneiden tahojen tiedot tulee julkaista Hilmassa (jälki-ilmoituksessa)?
 - Tarjouspyynnöt lähetettävä Hilmaan tai tietokantaan (pl. Neuvottelumenettelyt)?
 - Hankintapäätökset ja perustelumuiiot tulee lisätä jälki-ilmoituksiin?
 - Tarjousten lähettäminen tietokantaan (VK:n pyynnöstä)?

KUNTA
LIITTO

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI HYVIL ÖV
ÄL FÄ
RDS OMR
ADESBOL
AGET

Julkisten hankintojen tietovaranto etenee

Taloustorstai-EXTRA 23.4.2026

Olli Jylhä, Hanna Menna & Marja-Liisa Ylitalo

Näkemyksiä hankintatietovarantoon ja siihen liittyviin muutostarpeisiin

- Toteutuksen laajuus -> tietosisällöt sekä talousraportoinnin että hankintatietojen raportoinnin osalta erittäin laajoja. Käyttömahdollisuus tietoihin tietojen toimittajalle heikkoa.
 - Eryteisesti tuoterivitietotasonen raportointi sekä hankalaa että kallista suhteessa hyötyihin
 - Tiedot eritasoisia
- Kustannukset -> sekä yksittäisiä tietojärjestelmien kehityskustannuksia, **että jatkuvia kuluja muutoksista hankintaprosesseihin että taloushallinnon prosesseihin (esim. laskun tarkistus)**
 - Uusi tai laajeneva tehtävä: Rahoitus auki (kehysriihi)
- Aikataulu
 - Siirtymäaika muutokseen verrattuna lyhyt – pidempi siirtymäaika antaisi mahdollisuuden hallitumpaan kehittämiseen
 - Tietojen toimittamisen aikataulut 1krt/kk erittäin usein (johtuu tuoterivitiedoista), seuraavan kk 20. pvä mennessä

Pilottiorganisaatioiden kulut

Pilottiorganisaatio	Oman työn osuus, yhteensä (euroa / henkilötyöpäivää)		Ostopalvelut, yhteensä (euroa / henkilötyöpäivää)		Järjestelmä- kehityksen osuus, €
Espoon kaupunki	47 141,83 €	73 htp	78 534,03 €	66 htp	59 801,26 €
Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayh- tymä	3 952,10 €	15 htp	39 224,88 €	33 htp	35 702,88 €
Kirkkonummen kunta	3 793,35 €	14,38 htp	47 629,08 €	38,12 htp	39 726,44 €
Kokemäen kau- punki	2 131,39 €	6,5 htp	34 128,39 €	22,1 htp	29 003,39 €
Merikarvian kunta	2 940,92 €	11,10 htp	22 823,13 €	28,83 htp	16 787,50 €
Mikkelin kaupunki	4 890,46 €	13,96 htp	36 718,44 €	43,6 htp	20 175,53 €
Orimattilan kau- punki	1 446,34 €	4,86 htp	43 038,54 €	33,45 htp	26 571,09 €
Keskiarvo	9 470,91 €	17,69 htp	43 156,64 €	37,87 htp	32 538,30 €

Järjestelmät eivät ole täysin valmiita pilottien myötä

VK:n antanut tukea toteutukseen (max. 50t €)

Määrät eivät vastaa todellista toteumaa (sopimustunnuksen osalta)

Kulut lausuntovaiheen HE:n mukaan

Taulukko 3. Esityksen aiheuttamat kehittämiskustannukset

Sektori	2026	2027	Yhteensä
Valtion virastot ja laitokset (pl. Puolustusvoimat)	200	-	200
Puolustusvoimat	200	-	200
Kunnat ja kuntayhtymät	4380	4380	8760
Hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät	1250	750	2000
Senaatti-konsernin liikelaitokset	100	100	200
Kansaneläkelaitos	100	100	200
Yhteensä	6230	5330	11560

Kertaluontoiset
kehityskulut, esim.
tietojärjestelmät

Taulukko 4. Esityksen aiheuttamat jatkuvat kustannukset.

Sektori	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Valtion virastot ja laitokset (pl. Puolustusvoimat)	312 500	281 250	253 125	227 813	205 031	184 528	184 528
Puolustusvoimat	312 500	281 250	253 125	227 813	205 031	184 528	184 528
Kunnat ja kuntayhtymät	-	4 616 000	4 154 400	3 738 960	3 365 064	3 028 558	2 725 702
Hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät	407 500	1 630 000	1 467 000	1 320 300	1 188 270	1 069 443	962 499
Senaatti-konsernin liikelaitokset	-	174 167	156 750	141 075	126 968	114 271	102 844
Kansaneläkelaitos	-	83 333	75 000	67 500	60 750	54 675	49 208
Yhteensä	1 032 500	7 066 000	6 359 400	5 723 461	5 151 114	4 636 003	4 209 309

**Toimintaan jäävät
jatkuvat kulut**

Tietojen toimittamisen aikataulu?

- ”Ostolaskut edelliseltä kalenterikuukaudelta toimitetaan viimeistään seuraavan kalenterikuukauden 20. päivänä.”

- Onnistuuko kuukausittain?
- Ehtiikö seuraavan kuukauden 20. päivään mennessä?
- Voisiko olla vaihtoehto – toimitus neljännesvuosittain tai kerran vuodessa?
Organisaation omien mahdollisuuksien mukaan valinta?

Toimitettavat tiedot?

”Ostolaskuista tulee toimittaa kaikki otsikko- ja **tiliöintirivitiedot**. Lisäksi tuoterivitiedot tulee toimittaa **verkkolaskulain** mukaisena sähköisenä laskuna saapuneesta ostolaskusta.”

”Jos hankintayksikölle saapuneella laskulla ei ole lainkaan sähköisen laskun tuoterivejä (esimerkiksi paperisena tai sähköpostilla saapunut lasku), ei tuoterivitietoja tarvitse täydentää raportointiin.”

Tiliöintirivit

ol-01 Tiliöintirivit

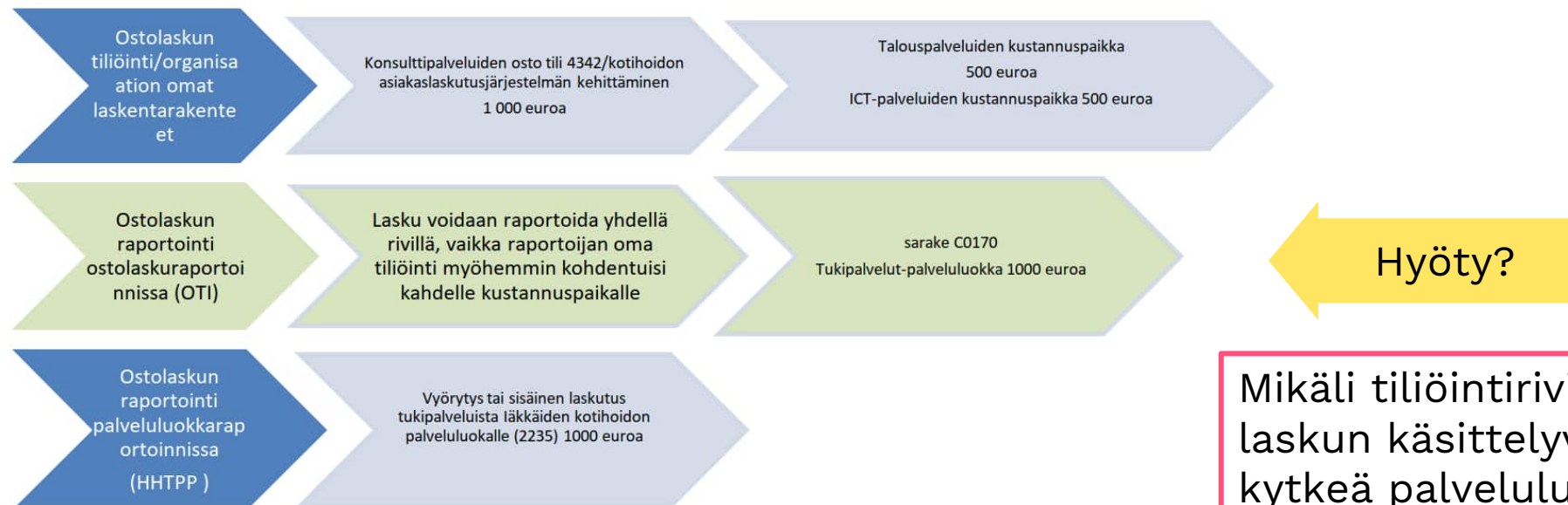
Tiliöintirivin yksilöivä tunnus	Toimittajan laskun tunniste	Hankintayksikön laskun tunniste	Kilpailutustunniste	Turvakoodi	Sopimusnumero	Liikelaitoksen tai taseyksikön TOLT - tunnus
R0010	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060
9999	8213076	8212918	8212920	8212921	8212922	8241281

Toimittajan Y-tunnus	Toimittajan organisaation nimi	Toimittajan ALV-numero	Toimittajan maatunnus	Tositapäivä	Laskun valuutta
C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120
8212937	8212938	8212939	8212926	8212909	8212927

Laskun tiliöintirivin kokonaissumma ilman ALV:ia	Alv-kanta	ALV-koodi	Kirjanpidon tilin numero	Palveluluokkatunnus
C0130	C0140	C0150	C0160	C0170
8212913	8212914	8213145	8212928	8212930

Raportointi: palveluluokka?

- Onko palveluluokka ostolaskulla ylipäänsä tiliointitietoa?
- Mitä palveluluokkatiedon tuottaminen ostolaskulle vaatii?

Mikäli tiliointiriville ei voida vielä laskun käsittelyvaiheessa kytkeä palveluluokkaa, kenttään raportoidaan "9999".

Tuoterivit

01-02 Tuoterivit

	Tuoterivin yksilöivä tunnus	Toimittajan laskun tunniste	Hankintayksikön laskun tunniste	Tuoterivin järjestysnumero	Toimittajan tuotenumero	EAN-koodi	Tuotteen tai palvelun nimi
	R0010	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060
9999		8213076	8212918	8241279	8212935	8241280	8212941

Yksiköiden lukumäärä	Yksikkö	Veroton yksikköhinta	Veroton yksikköhinta alennuksen jälkeen	Veroton tuoterivin kokonaishinta	Alv-kanta	ALV-koodi
C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130
8213167	8212936	8241136	8241137	8213067	8212914	8213145

Lausuntopyyntö – myös kunnat ja kuntayhtymät vastaavat

- Vastausaikaa **30.4.2026** klo 16 asti
- <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=c4798c41-38d1-4894-8eb8-82de5f7f4f8a>
 - Yleiset kommentit ostolaskutietojen raportointiin ja ehdotettuun aikatauluun (20.pv kuukausittain)

Kommentit solutasoiisiin tietosisältöihin: onko tiedot toimitettavissa, mitä haasteita tiedon toimittamisessa voi olla (yksilöi solut joissa haasteita)

Henkilötiedot ja välillisen paljastumisen riski: kuinka tunnistatte ja rajaatte pois ne tiedot, joita ei tule raportoida.

Arvioi asetuksella annettavan tietosisällön toimittamisen kustannuksia (perustamiskustannukset ja vuosittaiset pysyvät kustannukset)

- Aura-ohjeluonnos OTI ja OTU:

Liite 6. AURAohjeluonnos ostolaskut OTI ja OTU.pdf

Mihin kiinnittää huomiota lausuessanne

- Tuoterivitiedot
 - Miten tämä on teillä toteutettavissa (myös rivikohtaisesti) ja millaisia määriä tuoterivitietoja tulisi toimitettavaksi? Miten nyt tuoterivejä käsitellään? Tarvitaanko tietojärjestelmämuutoksia ja mihin järjestelmiin? Tarvitaanko uusia järjestelmiä? Toimintamallimuutokset?
- Tietojen toimittamisen aikataulujen realistisuus (1krt/kk 20.pvä seuraavaa kuukautta mennessä)
- Salassapitomerkintöjen toteuttaminen ja sen työmäärä
- Aikataulu ostolaskutietojen toimittamisen aloittamiseen (HVA 1.10.2027, kunnat 1.1.2028)
 - Onko realistinen ja mahdollistaako hallitun muutoksen suhteessa HVA investointisuunnitteluun ja mahdollisiin TAHE-palveluiden muutoksiin?
- Mikä on toimittajien kyvykkyys toimittaa standardin mukaisia ostolaskuja
 - Saatteko oikeanlaisia laskuja? Lisääntykö käsityö? Koontilaskujen määrä ja käsitteleminen organisaatiossa tällä hetkellä ja tulevaisuudessa?
- Kustannukset ja työmäärä pyydetyille tiedoille – **jos on mahdollista arvioida sanallisesti / euromääräisesti edes osin, se kannattaa tehdä NYT!**
 - Kannattaa myös miettiä kokonaisuudessaan työmäärää ja tietojärjestelmämuutoksia, joita syntyy hankintatietovarannon tiedontoimitusvelvoitteista (sekä hankintatoimi että ostolaskujen käsittely + raportointi) suhteessa hyötyihin
- **Voi lausua myös asioista, joista ei kysytä suoraan lausuntopalvelussa!**

Pidetään yhteyttä!

Olli Jylhä

olli.jylha@kuntaliitto.fi

Puh. 050 568 8247

Hanna Menna

hanna.menna@hyvil.fi

Puh. 050 448 5140

Marja-Liisa Ylitalo

marja-liisa.ylitalo@kuntaliitto.fi

Puh. 050 410 0054

www.kuntaliitto.fi

HY